

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

การพิจารณาคำตอบแทนของเภสัชกร

บทบาทของเภสัชกร มีหลายบทบาทที่มีความต่างกัน ดังนั้น เภสัชกรสามารถเลือกบทบาทตามถนัดและความชอบ ดังนี้

1. เภสัชกรชุมชน (Community Pharmacy) คือเภสัชกรที่ปฏิบัติงานในร้านขายยา โดยมีบทบาทในการดูแลผู้ป่วยระดับปฐมภูมิ คัดกรองโรค และส่งต่อโรงพยาบาล โดยบทบาทเภสัชกรชุมชน มี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เป็นเจ้าของกิจการ และกลุ่มที่ไม่เป็นเจ้าของกิจการ
2. เภสัชกรโรงพยาบาล คือเภสัชกรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล มีหน้าที่ทางการจัดการด้านคลินิกการแพทย์ เนื่องจากภายในโรงพยาบาลมีงานที่ซับซ้อนกว่า รูปแบบการใช้ยาที่ปลอดภัย เนื่องด้วยยาที่ใช้ในโรงพยาบาลมีความซับซ้อนและมีปฏิกริยาที่ต้องอยู่ในความควบคุมของเภสัชกร ดังนั้นในโรงพยาบาล เภสัชกรจึงมีความชำนาญเฉพาะด้าน โดยบทบาทเภสัชกรในโรงพยาบาล จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เภสัชกรในโรงพยาบาลของภาครัฐและเภสัชกรในโรงพยาบาลของภาคเอกชน
3. เภสัชกรประจำโรงงาน คือ เภสัชกรที่ปฏิบัติหน้าที่ทางด้านอุตสาหกรรมคือการผลิตยาให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพและการวิจัยคิดค้นยาขนานใหม่ๆ การผลิตยาเพื่อให้ได้รูปแบบที่ใช้ง่ายและเหมาะสมกับช่องทางการรับยาของผู้ป่วย
4. เภสัชกรการตลาด คือเป็นเภสัชกรที่ทำหน้า วิจัยการตลาดฯ ขั้นตอนของการวิจัย การเก็บข้อมูล การสุ่มตัวอย่าง การวางแผนวิเคราะห์ข้อมูล การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูล และการเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ในทางตลาดยา รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ของเภสัชกรและบุคลากรทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ต่อการใช้ยาและโรคอย่างถูกต้อง โดยบทบาทเภสัชกรการตลาด มี 2 กลุ่มใหญ่ คือ ผู้แทนยา (Detailer) ทำหน้าที่นำเสนอยาให้แพทย์และบุคลากรทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ และเภสัชกรนักการตลาด ทำหน้าที่วางแผนวิเคราะห์ข้อมูลยาให้เข้าสู่ตลาด
5. เภสัชกรภาคการศึกษา คือเภสัชกรที่ทำหน้าที่อาจารย์สอนและผลิตเภสัชกรออกสู่ชุมชน ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ในปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนคณะเภสัชศาสตร์ ทั้งหมด 13 มหาวิทยาลัย

6. เกณฑ์กรในงานเกี่ยวข้องกับกรมคุมครองผู้บริโภค คือเกณฑ์กรที่ทำหน้าตรวจสอบและคุมครองผู้บริโภค ทั้งในอาหารและยา ได้แก่ กรมอาหารและยา สาธารณสุขจังหวัด และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์

บทบาทของเกณฑ์กร มีหลายบทบาท ซึ่งแต่ละบทบาทมีผลตอบแทนที่ต่างกัน โดยมีโครงสร้างของผลตอบแทน โดยมีผลตอบแทนในหลายรูปแบบและเงื่อนไขการพิจารณาขึ้นเงินเดือน ดังแสดงในตาราง ก1 ดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตาราง ก1 แสดงโครงสร้างผลตอบแทนของบทบาทของเภสัชกร

บทบาทเภสัชกร	ค่าผลตอบแทน	จำนวนเงิน (บาท)	เงื่อนไขการพิจารณา เงินคืน
1.เภสัชกรชุมชน (ไม่เป็นเจ้าของกิจการ)	-เงินเดือน -ค่าใบประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม -ค่าเวนอเวลา -ค่าคอมมิชชั่นประจำเดือน -โบนัสประจำปี	10,000 -15,000 5,000 1,000 – 5,000 1,000 – 5,000 10,000 -50,000	ประเมินผลงาน ยอดขาย และพฤติกรรม พิจารณาขึ้น 3-5% ของ เงินเดือน
2.เภสัชกรโรงพยาบาล	-เงินเดือน -ค่าใบประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม -ค่าเวนอเวลา -เงิน พ.ต.ส. -เงินคุ้มครองความเสี่ยง -เบี้ยเลี้ยงเหมาจ่าย -เงินประจำตำแหน่งเภสัชกร ชำนาญการ(พิเศษ)	9,500 -10,500 5,000 5,000 – 10,000 4,000 – 10,000 1,500 2,500 3,500-10,000	ประเมินผลงานตามตัวชี้วัด ที่โรงพยาบาลกำหนด พิจารณาขึ้น 1-5% ของ เงินเดือน

ตาราง ก1 (ต่อ) แสดงโครงสร้างผลตอบแทนของบทบาทของเภสัชกร

บทบาทเภสัชกร	ค่าผลตอบแทน	จำนวนเงิน (บาท)	เงื่อนไขการพิจารณา เงินเดือน
2.1 โรงพยาบาลของ เอกชน	-เงินเดือน -ค่าเวรนอกเวลา -ค่าใบประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม -เงินพิเศษประจำเดือน	15,000 -20,000 5,000 -10,000 5,000 1,000-5,000	ประเมินตามผลงาน และ ,พฤติกรรม พิจารณาขึ้น 5-7% ของ เงินเดือน
3.เภสัชกรประจำโรงงาน	-เงินเดือน -ค่าใบประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม -ค่าเวรนอกเวลา -เงินพิเศษประจำเดือน เช่น ฝ่ายผลิต -โบนัสประจำปี	18,000 -22,000 5,000 1,000 -5,000 2,000 -5,000 20,000 -50,000	ประเมินตามผลงาน เช่น KPI ,พฤติกรรม เป็นต้น พิจารณาขึ้น 5-9% ของ เงินเดือน
4.เภสัชกรการตลาด			
4.1 ผู้แทนยา	-เงินเดือน -ค่าใช้รถยนต์ -ค่าคอมมิชชั่นประจำเดือน -โบนัสประจำปี	18,000 -22,000 13,000 20,000-50,000 30,000 -100,000	ประเมินตามยอดขายและ ,พฤติกรรม เป็นต้น พิจารณาขึ้น 5-9% ของ เงินเดือน

ตาราง ก 1 (ต่อ) แสดงโครงสร้างผลตอบแทนของบทบาทของเภสัชกร

บทบาทเภสัชกร	ค่าผลตอบแทน	จำนวนเงิน (บาท)	เงื่อนไขการพิจารณา เงินเดือน
4.2 ผู้จัดการแผนกหรือนักการ ตลาด	-เงินเดือน -ค่าใช้รถยนต์ -ค่าคอมมิชชั่นประจำเดือน -โบนัสประจำปี	30,000 - 35,000 13,000 20,000 - 50,000 30,000 - 100,000	ประเมินตามผลงาน และ ,พฤติกรรม เป็นต้น พิจารณาขึ้น 5-9% ของ เงินเดือน
5.เภสัชกรภาคการศึกษา	-เงินเดือน -เงินพดศ. -เงินประจำตำแหน่ง	15,080 - 23,000 4,000 - 10,000 5,000 - 20,000	ประเมินตามผลงาน พิจารณาขึ้น 5-9% ของ เงินเดือน
6.เภสัชกรในงานเกี่ยวข้องกับ การคุ้มครองผู้บริโภค	-เงินเดือน -เงิน พ.ต.ส. -เงินคุ้มครองความเสี่ยง -เงินประจำตำแหน่งเภสัชกร จำนวนการ(พิเศษ)	9,500 - 10,500 4,000 - 10,000 3,500 3,500 - 10,000	ประเมินผลงานตามตัววัด 1-5% ของเงินเดือน

*** หมายเหตุ : เงิน พ.ต.ส คือ เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่งด้านสาธารณสุข

ตาราง ก2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าตอบแทนของเกสักร ตามประเภทองงาน และพื้นที่ปฏิบัติงาน

พื้นที่ปฏิบัติงาน	N	รายได้จากงานประจำ			รายได้รวม		
		Average	Median	Range Average	Average	Median	Range Average
ภาพรวม							
เกสักรชุมชน	53	45,518.90	40,000	10,000-120,000	45,707.60	40,000	10,000-120,000
เกสักรโรงพยาบาล	303	13,313.30	10,640	7,980-44,000	21,049.20	19,980	9,500-58,900
เกสักรประจำโรงงาน	26	53,997.30	50,500	11,440-100,000	55,074.20	50,500	20,440-100,000
เกสักรการการตลาด	31	74,049.40	57,000	15,800-220,000	85,696.80	75,000	19,800-230,000
เกสักรภาคการศึกษา	20	21,154.00	15,315	9,000-44,930	26,459.00	17,250	9,040-89,240
งานคุ้มครองผู้บริโภค	49	17,516.10	16,200	8,000-44930	20,893.10	19,500	8,610-54,830
อื่นๆ	10	50,205.00	41,525	20,000-120,000	53,965.00	47,500	20,000-120,000
รวม	492	24,217.70	14,500	7,980-220,000	30,433.10	21,500	8,610-230,000

ภาคผนวก ข

การคำนวณต้นทุนค่าเสียโอกาส

1) ดอกเบี้ยของเงินทุน เป็นผลตอบแทนจากการนำเงินทุนไปฝากธนาคาร โดยมีความเสี่ยงที่ต่ำสุดหาได้จาก

$$\text{ดอกเบี้ยของเงินทุน} = \text{ค่าใช้จ่ายทั้งหมดจากการปรับปรุงร้าน} \times \text{อัตราดอกเบี้ย} \%$$

โดย อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 0.75 % ต่อปี

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ 0.50 % ต่อปี (ณ วันที่ 15 พฤษภาคม 2553)

การคำนวณ

ค่าใช้จ่ายที่นำมาปรับปรุงร้าน รวมทั้งหมด 208,700.84 บาท

กรณีนำเงินค่าใช้จ่ายฝากออมทรัพย์ ดอกเบี้ย 0.50 % ต่อปี

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้นดอกเบี้ยของ} \quad \text{เงินทุน} &= 208,700.84 \times 0.50\% \\ &= 1043.50 \text{ บาท} \end{aligned}$$

2) ผลตอบแทนของเภสัชกรในสายงานอื่นหรืองานเสริม คือ เภสัชกรในร้านยาคุณภาพไม่สามารถปฏิบัติงานได้หลายบทบาท มีบทบาทเฉพาะการเป็นเภสัชกรชุมชน ดังนั้นทำให้เสียรายได้จากแหล่งอื่นไป จึงจัดเป็นต้นทุนค่าเสียโอกาส และจากการสำรวจรายได้เภสัชกรในปี 2547 ซึ่งมีความใกล้เคียงกับปีปัจจุบัน ดังนั้นต้นทุนค่าเสียโอกาสของผลตอบแทน หางานวิจัยของ บรรจง ฉายบุญ และ สุรฉัตร จ้อสุรเชษฐ์ (2547) ศึกษาค่าตอบแทนของเภสัชกรในประเทศไทย แสดงผลตอบแทนตามพื้นที่ปฏิบัติการและช่วงอายุของการปฏิบัติ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (Mean) ของผลตอบแทน เท่ากับ 24,217.70 บาท ดังแสดงในตาราง ก 2

3) ค่าส่งเสริมการตลาดของบริษัทฯ จากข้อกำหนดของมาตรฐานร้านยาคุณภาพ สินค้าบางตัวไม่ให้มีโฆษณาภายในร้าน และไม่ให้แจกแผ่นพับหรือการวางป้ายโฆษณา เพราะจะถือว่าเป็นการโฆษณา โดยปกติ บริษัทจะมีการส่งเสริมรายการกล่าว โดยเฉลี่ย 8,000 บาทต่อปี ซึ่งรายได้ส่วนนี้ก็จะได้รับ จึงถือว่าเป็นต้นทุนค่าเสียโอกาส ผู้ศึกษาวิจัยนำค่าส่งเสริมของร้าน ยาคุณภาพมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยได้มาคำนวณ

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม ต้นทุนส่วนเพิ่มและผลประโยชน์ส่วนเพิ่มในการเข้าร่วมเป็นร้านยาคุณภาพ

แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ส่วน 5 หน้า ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบของสถานประกอบการร้านยาคุณภาพ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลต้นทุนส่วนเพิ่มและผลประโยชน์ส่วนเพิ่มในการเข้าร่วมเป็นร้านยาคุณภาพ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน ( ) หน้าข้อความเพียงข้อเดียวที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ร้านยาได้รับการตรวจสอบเป็นร้านยาคุณภาพจากสภาเภสัชกรรม เมื่อ.....
2. ร้านยาที่ท่านปฏิบัติงาน สังกัด ( ) ภาครัฐ ( ) ภาคเอกชน
3. ยอดขายเฉลี่ยต่อเดือน
 ( ) 50,000 -200,000 บาท ( ) 200,001 – 400,000 บาท
 ( ) 400,001 – 600,000 บาท ( ) 600,001 – 800,000 บาท
 ( ) มากกว่า 800,000 บาท (โปรดระบุ.....)
4. ระยะเวลาเปิดกิจการ
 ( ) น้อยกว่า 1 ปี ( ) 1 – 3 ปี
 ( ) 4 – 6 ปี ( ) 7 – 9 ปี
 ( ) มากกว่า 10 ปี (โปรดระบุ.....)
5. ประเภทของร้านยา
 ( ) ร้านเดี่ยว ( ) ร้านเดี่ยวแบบมีสาขา (Chain Store)
 ( ) แบบแฟรนไชส์
6. ร้านยาจัดตั้งในรูปแบบ
 ( ) เจ้าของคนเดียว ( ) ห้างหุ้นส่วนจำกัด
 ( ) บริษัทจำกัด ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

7. ขนาดของร้านยาแบ่งตามเงินทุนหมุนเวียนและมูลค่าของสินค้าทั้งหมด
- ( ) ขนาดเล็ก เงินลงทุน 100.000 -300,000 บาท
- ( ) ขนาดปานกลาง เงินลงทุน 300.001 -500,000 บาท
- ( ) ขนาดใหญ่ เงินลงทุนมากกว่า 500.000 บาท (โปรดระบุ.....)
8. จำนวนเภสัชกร ,พนักงานหรือผู้ช่วยเภสัชกรทั้งหมดของร้าน
- ( ) 1 คน ( ) 2 คน
- ( ) 3 คน ( ) 4 คน
- ( ) 5 คน ( ) มากกว่า 5 คน (โปรดระบุ.....)
9. จำนวนลูกค้าโดยเฉลี่ยต่อวันที่เข้ามาใช้บริการในร้าน
- ( ) 1 - 10 คน ( ) 10 – 20 คน
- ( ) 21 – 30 คน ( ) 31 – 40 คน
- ( ) 41 – 50 คน ( ) มากกว่า 50 คน (โปรดระบุ.....)
10. ข้อเสนอแนะต่อ โครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

.....

.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลของต้นทุนส่วนเพิ่มในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพ

ต้นทุนส่วนเพิ่ม ในการเข้าร่วม โครงการ	ชื่อร้าน.....		ชื่อร้าน.....	
	มี	ปรับปรุง	ปรับปรุง	การปรับปรุง
1. ต้นทุนขัดแจ้งในช่วงปีงบประมาณ				
1.1 ต้นทุนผันคงที่				
- ค่าสมัครและตรวจสอบร้านของสภาเกษตรกร				
- ค่าอุปกรณ์ดับเพลิง				
- ค่าตู้เย็น				
- ค่าพัดลม (กรณีติดตั้งเพิ่ม)				
- ค่าเครื่องปรับอากาศ (กรณีติดตั้งเพิ่ม)				
- การติดกระดาษหน้าร้าน				
- ค่าป้ายร้านยาคุณภาพ				
- ค่าจ้างเพิ่มเกษตรกรและผู้ช่วยเกษตรกร				

ต้นทุนส่วนเพิ่มในการเข้าร่วมโครงการ	ชื่อร้าน.....		ชื่อร้าน.....	
	มี	ปรับปรุง	ปรับปรุง	มี
- ค่าเลือกควานหรือยูนิฟอร์มของเพิ่มเภสัชกรและผู้ช่วยเภสัชกร				
- เครื่องวัดความดันโลหิต				
- เครื่องวัดน้ำตาลในกระแสเลือด				
- เครื่องชั่งน้ำหนัก				
- เครื่องวัดมวลไขมัน				
- เครื่องวัดส่วนสูง				
- ทั่วชุดอุณหภูมิร่างกาย (ปรอท)				
- เทอร์โมมิเตอร์วัดอุณหภูมิห้อง				
- โปรแกรมสำหรับร้านยาสำเร็จรูป				
- คอมพิวเตอร์				

..... ชื่อร้าน.....	ชื่อร้าน.....			ชื่อร้าน.....		
	มี	ปรับปรุง	การปรับปรุง	มี	ปรับปรุง	การปรับปรุง
ต้นทุนส่วนเพิ่มในการเข้าร่วม โครงการ						
- เครื่องพิมพ์						
- กระดาษบอर्डให้ความรู้						
- ที่ใส่แผ่นพับ						
- ถาดนับเมล็ดยา (กรณีสัมผัส)						
-						
-						
1.2 ต้นทุนพัฒนาแปร						
- ค่าไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น						
-						
-						

เลขที่.....

แบบสอบถาม ทักษะของเภสัชกรที่ปฏิบัติงานในร้านยาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อโครงการพัฒนา
และรับรองคุณภาพร้านยา

แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ส่วน 10 หน้า ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเภสัชกรผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการร้านยา

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทัศนคติของเภสัชกรที่ปฏิบัติงานในร้านยาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อ
โครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพยา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเภสัชกรผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน ( ) หน้าข้อความเพียงข้อเดียวที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

( ) หญิง ( ) ชาย

2. อายุ

( ) ต่ำกว่า 30 ปี ( ) 30 – 40 ปี ( ) 41-50 ปี ( ) มากกว่า 50 ปี

3. สถานภาพ

( ) โสด ( ) สมรส ( ) หย่า ( ) หม้าย

4. ระดับการศึกษา

( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท ( ) ปริญญาเอก

5. ยอดขายเฉลี่ยต่อเดือน

( ) 50,000 -200,000 บาท ( ) 200,001 – 400,000 บาท
( ) 400,001 – 600,000 บาท ( ) 600,001 – 800,000 บาท
( ) มากกว่า 800,000 บาท (โปรดระบุ.....)

6. ระยะเวลาเปิดกิจการ

( ) น้อยกว่า 1 ปี ( ) 1 – 3 ปี
( ) 4 – 6 ปี ( ) 7 – 9 ปี
( ) มากกว่า 10 ปี (โปรดระบุ.....)

7. ประเภทของร้านยา
 ร้านเดี่ยว ร้านเดี่ยวแบบมีสาขา (Chain Store)
 แบบแฟรนไชส์
8. ร้านยาจัดตั้งในรูปแบบ
 เจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนจำกัด
 บริษัทจำกัด อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)
9. ขนาดของร้านยาแบ่งตามเงินทุนหมุนเวียนและมูลค่าของสินค้าทั้งหมด
 ขนาดเล็ก เงินลงทุน 100,000 -300,000 บาท
 ขนาดปานกลาง เงินลงทุน 300,001 -500,000 บาท
 ขนาดใหญ่ เงินลงทุนมากกว่า 500,000 บาท (โปรดระบุ.....)
10. จำนวนเภสัชกร ,พนักงานหรือผู้ช่วยเภสัชกรทั้งหมดของร้าน
 1 คน 2 คน
 3 คน 4 คน
 5 คน มากกว่า 5 คน (โปรดระบุ.....)
11. จำนวนลูกค้าโดยเฉลี่ยต่อวันที่เข้ามาใช้บริการในร้าน
 1 - 10 คน 10 – 20 คน
 21 – 30 คน 31 – 40 คน
 41 – 50 คน มากกว่า 50 คน (โปรดระบุ.....)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทัศนคติของเภสัชกรที่ปฏิบัติงานในร้านยาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หลังข้อความแต่ละข้อที่ตรงกับระดับความรู้ความเข้าใจของท่าน

12. ทัศนคติในเรื่องความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานร้านยาคุณภาพ

มาตรฐานการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา	ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ		
	ทำได้	ทำได้ยาก	ทำไม่ได้
มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนบริการ			
1.1 สถานที่			
1.1.1 ต้องเป็นสถานที่มั่นคง มีพื้นที่เพียงพอ และแยก สัดส่วน			
1.1.2 มีความสะอาด มีแสงสว่างเหมาะสม อากาศถ่ายเท รวมถึงมีอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย			
1.1.3 มีการจัดการควบคุมสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์			
1.1.4 มีบริเวณที่จัดวางยาที่ต้องปฏิบัติการ โดยเภสัชกรเท่านั้น และเป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการอย่างชัดเจน			
1.1.5 มีบริเวณให้คำแนะนำปรึกษาที่เป็นสัดส่วน			
1.1.6 มีบริเวณแสดงสื่อให้ความรู้เรื่องสุขภาพ ในกรณี เอกสารหรือสื่อที่มุ่งการโฆษณาให้มีพื้นที่จัดแยกโดยเฉพาะ			
1.1.7 มีป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังนี้ ก. ป้ายแสดงว่าเป็น “ร้านยา” ข. ป้ายแสดงชื่อ รูปถ่าย เลขที่ใบอนุญาตวิชาชีพ และเวลาปฏิบัติการของเภสัชกรที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ ไว้ในที่เปิดเผย ค. ป้าย “จุดบริการ โดยเภสัชกร” แสดงบริเวณที่ปฏิบัติงาน โดยเภสัชกร และกิจกรรมอื่น ๆ ตามความเหมาะสม เช่น “รับใบสั่งยา” “ให้คำแนะนำปรึกษา โดยเภสัชกร”			
1.2 อุปกรณ์			
1.2.1 มีอุปกรณ์นับเม็ดยา จำแนกตามกลุ่มยาที่จำเป็นในการให้บริการ เช่น ยาปฏิชีวนะกลุ่มเพนนิซิลิน ยาซัลโฟนาไมด์ ฯลฯ			

มาตรฐานการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา	ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ		
	ทำได้	ทำได้ยาก	ทำไม่ได้
<p>1.2.2 มีอุปกรณ์ในการให้บริการสุขภาพที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการติดตามผลการใช้ยา เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องชั่งน้ำหนัก - ที่วัดส่วนสูง - ที่วัดอุณหภูมิร่างกาย - เครื่องวัดความดันโลหิต - ชุดวัดระดับน้ำตาลในเลือด ฯลฯ 			
1.2.3 มีอุปกรณ์เครื่องใช้ที่สะอาด และไม่เกิดการปนเปื้อนในระหว่างการให้บริการ			
1.2.4 มีตู้เย็นเก็บเวชภัณฑ์ที่เป็นสัดส่วนเพียงพอ และมีการควบคุมและบันทึกอุณหภูมิอย่างสม่ำเสมอ			
<p>1.2.5 มีภานะบรรจุนยา โดยที่</p> <p>ก. ยาที่มีไว้เพื่อบริการ ควรอยู่ในภานะเดิมที่มีฉลากครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ไม่ควรมีการเปลี่ยนถ่ายภานะ</p> <p>ข. ภานะบรรจุนยาที่เหมาะสมสำหรับการให้บริการต่อประชาชน ต้องคำนึงถึง ปริมาณบรรจุ การป้องกันยาเสื่อมคุณภาพ เป็นต้น</p>			
1.3 สิ่งสนับสนุนบริการ			
1.3.1 มีแหล่งข้อมูล ตำรา ที่เหมาะสมในการใช้อ้างอิงและเผยแพร่			
1.3.2 มีฉลากช่วย เอกสารความรู้ สนับสนุนการบริการอย่างเหมาะสม			
1.3.3 มีอุปกรณ์พิเศษที่ช่วยเพิ่มความร่วมมือในการใช้ยา (ในกรณีจำเป็น)			
มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ			
2.1 บุคลากร			
2.1.1 ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ			
ก. เป็นเภสัชกรที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม โดยอยู่ปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาที่เปิดทำการ			

มาตรฐานการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา	ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ		
	ทำได้	ทำได้ยาก	ทำไม่ได้
จ. ต้องแสดงตนให้สาธารณชนทราบว่าเป็นเภสัชกรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติกร โดยสวมเครื่องแบบตามข้อกำหนดของสภาเภสัชกรรม			
ค. มีมนุษยสัมพันธ์ และมีทักษะในการสื่อสารที่เหมาะสม			
2.1.2 ผู้ช่วยปฏิบัติการ (ถ้ามี) ก. แสดงตนและแต่งกายให้สาธารณชนทราบว่าเป็น ผู้ช่วยเภสัชกร ข. ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแลของเภสัชกรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ			
2.2 กระบวนการคุณภาพ			
2.2.1 มีเอกสารคุณภาพที่จำเป็นและเหมาะสม เช่น แนวทางการดูแลผู้ป่วยที่น่าเชื่อถือ (standard practice guidelines) เป็นต้น			
2.2.2 มีระบบการจัดการเอกสารคุณภาพและข้อมูลที่จำเป็นและเหมาะสม			
2.2.3 มีการประกาศสิทธิผู้ป่วยที่ควรได้รับการบริการ			
2.2.4 มีการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งแนวทางการบริหารจัดการที่เป็นรูปธรรม เช่น การจ่ายยาผิด เป็นต้น			
2.2.5 มีการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของลูกค้า เช่น ก. ระบุผู้รับบริการที่แท้จริง ข. ระบุความต้องการและความคาดหวัง			
2.2.6 มีบันทึกการให้บริการสำหรับผู้รับบริการที่ต้องติดตามต่อเนื่อง เช่น เพิ่มประวัติการใช้ยา หรือ เอกสารคุณภาพ เช่น รายงานอุบัติการณ์ รายงานการเฝ้าระวังอาการ อันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ			
2.2.7 มีการตรวจสอบซ้ำ (double check) ในแต่ละขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับผู้รับบริการเพื่อลดความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดขึ้น			
2.2.8 มีตัวชี้วัดคุณภาพที่สำคัญ เช่น ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ร้อยละของปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้รับบริการ เป็นต้น			
2.2.9 มีการเพิ่มเติมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง			

มาตรฐานการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา	ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ		
	ทำได้	ทำได้ยาก	ทำไม่ได้
มาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดี			
3.1 การจัดหา การควบคุมยาและเวชภัณฑ์			
3.1.1 มีเกณฑ์ในการเลือกสรรยา และผลิตภัณฑ์สุขภาพที่นำมาจำหน่าย เช่นการจัดหาผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองตามมาตรฐานการผลิตที่ดี (GMP) และมาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ			
3.1.2 มีการเก็บรักษาให้ยาคงประสิทธิภาพที่ดี และปลอดภัยตลอดเวลา			
3.1.3 มีบัญชีควบคุมและกำกับยาหมดอายุ			
3.1.4 ต้องมีระบบควบคุมยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และยาควบคุมพิเศษอื่น ๆ ที่รัดกุมและสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา			
3.1.5 มีการสำรองยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การช่วยชีวิตยาต้านพิษที่จำเป็น หรือ การสำรองยาและเวชภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความจำเป็นของชุมชน			
3.2 แนวทางการให้บริการทางเภสัชกรรม			
3.2.1 มีการส่งเสริมให้มีการใช้ยาอย่างเหมาะสม เช่น การไม่จำหน่ายยาชุด การคำนึงถึงความคุ้มค่าในการใช้ยา			
3.2.2 ต้องระบุผู้รับบริการที่แท้จริง และค้นหาความต้องการและความคาดหวังจาก การซักถามอาการ ประวัติการใช้ยา รวมถึงศึกษาจากแฟ้มประวัติการใช้ยาก่อนการส่งมอบยาทุกครั้ง เพื่อให้เหมาะสมกับผู้ป่วย เฉพาะรายตามมาตรฐานการดูแลผู้ป่วย			
3.2.3 มีแนวทางการประเมินใบสั่งยา ก. มีความสามารถในการอ่าน วิเคราะห์ และประเมินความเหมาะสมของใบสั่งยา ข. มีการสอบถามและได้รับความเห็นชอบจากผู้สั่งจ่ายยาทุกครั้ง เมื่อมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การปรับเปลี่ยนใบสั่งยา			

มาตรฐานการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา	ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ		
	ทำได้	ทำได้ยาก	ทำไม่ได้
<p>3.2.4 แนวทางการส่งมอบยา</p> <p>ก. มีเภสัชกรเป็นผู้ส่งมอบยาให้แก่ผู้มารับบริการโดยตรง</p> <p>ข. มีฉลากยาซึ่ง ประกอบด้วย ชื่อสถานบริการ ชื่อผู้ป่วย วันที่จ่าย ชื่อการค้า ชื่อสามัญทางยา ข้อบ่งใช้ วิธีใช้ ข้อควรระวัง และวันหมดอายุ</p> <p>ค. ต้องอธิบายการใช้ยาและการปฏิบัติตัวของผู้มารับบริการอย่างชัดเจน ทั้งโดย วาจาและลายลักษณ์อักษร เมื่อส่งมอบยา</p> <p>ง. ไม่ควรส่งมอบยาให้เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 12 ปี โดยไม่ทราบวัตถุประสงค์</p> <p>จ. ห้ามส่งมอบยาเสพติดให้โทษ และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ให้กับเด็กที่อายุต่ำกว่า 12 ปีในทุกกรณี</p>			
3.2.5 จัดทำประวัติการใช้ยา (Patient's drug profile) ของผู้รับบริการที่ติดตามการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง			
3.2.6 ติดตามผลการใช้ยาในผู้ป่วย ปรับปรุงและแนะนำกระบวนการใช้ยาตามหลักวิชาและ ภายใต้ขอบเขตของจรรยาบรรณ ทั้งนี้เพื่อมุ่งให้ผลการใช้ยาเกิดขึ้น โดยสูงสุด			
3.2.7 กำหนดแนวทางและขอบเขตการส่งต่อผู้ป่วยที่เป็นรูปธรรม			
3.2.8 มีแนวทางการให้คำแนะนำปรึกษาสำหรับผู้ป่วยที่ติดตามอย่างต่อเนื่อง			
3.2.9 เฝ้าระวังอาการอันไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ และรายงานอาการอันไม่พึงประสงค์ที่พบไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบ			
3.2.10 ร่วมมือกับแพทย์หรือบุคลากรสาธารณสุขอื่น ๆ เพื่อเป้าหมายสูงสุดในการรักษา			
<p>มาตรฐานที่ 4 การปฏิบัติตามกฎระเบียบและจรรยาบรรณ</p> <p>4.1 ต้องไม่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรืออยู่ในระหว่างการพักใช้ใบอนุญาตที่เกี่ยวข้อง</p>			

มาตรฐานการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา	ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ		
	ทำได้	ทำได้ยาก	ทำไม่ได้
4.2 ต้องมีการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ (laws and regulations) รวมถึงการจัดทำรายงานเอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้อง			
4.3 ต้องไม่มียาที่ไม่ตรงกับประเภทที่ได้รับอนุญาต ไม่มียาที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย			
4.4 ต้องเก็บใบสั่งยา และเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้เป็นหลักฐาน ณ สถานที่จ่ายยาเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปี และทำบัญชีการจ่ายยาตามใบสั่งยา			
4.5 ต้องให้ความเคารพและเก็บรักษาความลับ ข้อมูลของผู้ป่วย โดยจัดระบบป้องกันข้อมูลและรายงานที่เป็นของผู้ป่วย			
4.6 ไม่จำหน่ายยาที่อยู่ในความรับผิดชอบของเภสัชกร ในขณะที่เภสัชกรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่			
4.7 ต้องไม่ประพฤติปฏิบัติการใด ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อวิชาชีพเภสัชกรรมและวิชาชีพอื่น ๆ			
มาตรฐานที่ 5 การให้บริการและการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม			
5.1 มีบริการข้อมูลและให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับ สารพิษ ยาเสพติด ทั้งในด้านการป้องกัน บำบัด รักษา รวมทั้งมีส่วนร่วมในการรณรงค์ต่อต้านยาและสารเสพติด			
5.2 ให้ความร่วมมือกับราชการในการแจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับยาและสารเสพติด			
5.3 มีบริการข้อมูลและให้คำแนะนำปรึกษาเรื่องยาและสุขภาพให้กับชุมชน เพื่อประโยชน์ในการป้องกันโรค การรักษาสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพและบทบาทอื่น ๆ ในการส่งเสริมสุขภาพ และสุขศึกษาของชุมชน			

มาตรฐานการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา	ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ		
5.4 ส่งเสริมการใช้ยาอย่างเหมาะสมในชุมชน เช่น การร่วมในโครงการรณรงค์ด้านสุขภาพต่าง ๆ			
5.5 มีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาที่เกิดจากการใช้ยาที่ไม่เหมาะสมในชุมชน			
5.6 จะต้องไม่มีผลิตภัณฑ์ที่บั่นทอนต่อสุขภาพ เช่น บุหรี่ สุรา เครื่องดื่มที่มี แอลกอฮอล์ เป็นต้น อยู่ในบริเวณที่รับอนุญาต			

13. พฤติกรรมของเภสัชกรที่ปฏิบัติงานในร้านยาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยาข้อเสนอแนะในความเป็นไปได้ของการเป็นร้านยาคุณภาพ

- ในปัจจุบันหรืออนาคตข้างหน้า ถ้าท่านจะตัดสินใจเข้าร่วมโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยาหรือไม่
  - ( ) เข้าร่วมโครงการฯ (ตอบข้อ 2 ต่อ)
  - ( ) ไม่เข้าร่วมโครงการฯ (ตอบข้อ 3 ต่อ)
  - ( ) ยังไม่ตัดสินใจ (ตอบทั้งข้อ 2 และ 3 ต่อ)
- เหตุผลในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ( ) เพื่อให้ร้านยาเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย
  - ( ) เพื่อใช้เป็นจุดแข็งในการแข่งขันในกลยุทธ์ทางการตลาด
  - ( ) ต้องการยกระดับร้านยาให้ได้เป็นร้านยาคุณภาพ
  - ( ) เพื่อนหรือบุคคลอื่นๆ ชักชวนให้เข้าร่วมโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา
  - ( ) ต้องการได้รับสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ เมื่อได้เป็นร้านยาคุณภาพ
  - ( ) ต้องการปฏิบัติตามสภาเภสัชกรรมกำหนด
  - ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

3. เหตุผลของการไม่เข้าร่วมและยังตัดสินใจไม่ได้ในโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) ไม่สนใจโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา
- ( ) ไม่เห็นถึงความสำคัญในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา
- ( ) มาตรฐานของร้านยาคุณภาพ มีความละเอียดและรัดกุมมาก ซึ่งยากแก่การปฏิบัติจริงได้
- ( ) มาตรฐานของร้านยาคุณภาพ บางข้อมีความขัดแย้งกับธุรกิจ อาจส่งผลกำไรจะลดลง
- ( ) ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงร้านให้ได้มาตรฐาน
- ( ) ค่าใช้จ่ายในการสมัครและค่าธรรมเนียม เพื่อตรวจรับรองร้านของสภาเภสัชกรรมสูงเกินไป
- ( ) กระบวนการขั้นตอนการประเมินมาตรฐานยุ่งยากซับซ้อน ของสภาเภสัชกรรม
- ( ) ปัญหาในการติดต่อและประสานงานกับโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา สภาเภสัชกรรม
- ( ) การตรวจสอบของสภาเภสัชกรรมหลังจากการผ่านการประเมิน ที่เคร่งครัด และต่อเนื่อง
- ( ) สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับของร้านยาคุณภาพ ไม่คุ้มค่ากับการเป็นร้านยาคุณภาพ
- ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. ถ้าต้องการให้ร้านยาคุณภาพในโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยาเกิดขึ้นตามสภาเภสัชกรรม กำหนด ท่านต้องการให้สภาเภสัชกรรมช่วยเหลือในด้านใด(เรียงลำดับตามความสำคัญ1-5)

- ( ) ค่าใช้จ่ายในการสมัครและค่าธรรมเนียม ในการตรวจรับรองร้านของสภาเภสัชกรรม ฟรีในครั้งแรก แต่ถ้าไม่ผ่านในครั้งต่อไป ร้านยาต้องรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายทั้งหมด
- ( ) ปรับปรุงและแก้ไขมาตรฐานของร้านยาคุณภาพที่สภาเภสัชกรรมกำหนด โดยหาแนวทางที่ร้านยาสามารถปฏิบัติได้จริง
- ( ) เพิ่มสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับของร้านยาคุณภาพ เมื่อได้รับการรับรองจากสภาเภสัชกรรม
- ( ) แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาในส่วนของจังหวัด หรือภูมิภาค เพื่อทำหน้าที่ประสานงาน และตรวจสอบเบื้องต้นสำหรับร้านยาที่สนใจ ในโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา
- ( ) เพิ่มการประชาสัมพันธ์ร้านยาคุณภาพในโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยา ของสภาเภสัชกรรม ให้ทั้งเภสัชกร , เจ้าของการ และ ผู้บริโภคเล็งเห็นถึงความสำคัญของร้านยาคุณภาพ
- ( ) อื่น .....

5. สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับของร้านยาคุณภาพ เมื่อได้รับการรับรองจากสภาเภสัชกรรม ที่ท่าน
ต้องการเสนอสภาเภสัชกรรมกำหนด (เลือกและเรียงลำดับตามความสำคัญ 1- 3)

- ( ) การได้รับผลตอบแทนในเงินวิชาชีพเภสัชกรรม.....บาท
- ( ) การสนับสนุนด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง เช่น เอกสาร ตำรา การอบรมสัมมนา เป็นต้น
- ( ) การได้รับสิทธิเข้าร่วมเป็นสถานพยาบาลของประกันสังคม
- ( ) การได้รับสิทธิเข้าร่วมโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค
- ( ) อื่น ๆ .....

6. ท่านมีข้อเสนอแนะอะไรบ้าง เกี่ยวกับโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพร้านยาของสภาเภสัช
กรรม

.....

.....

.....

.....

.....

---ขอขอบคุณท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อย่างยิ่ง---

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นายธนัญชัย ชมภู
วัน เดือน ปี เกิด	20 มกราคม 2521
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2538 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2543
ประวัติการทำงาน	เจ้าของกิจการร้านยาแฟมิลี่ดรัก จังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved